

Asia: VN/1245/2021

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi terveydensuojelulain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Yleiset huomiot hallituksen esityksestä

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Suomen Omakotiliitto ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi terveydensuojelulain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi STM010:00/2021

Suomessa on noin 1,2 miljoonaa pientaloa ja noin 0,5 miljoonaa vapaa-ajanasuntoa. Omakotiliitto on Suomessa alan ainoa valtakunnallinen pientaloasukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden edunvalvonta- ja palvelujärjestö ja edistämme pientalovaltaista elämänmuotoa. Olemme yleishyödyllinen ja sitoutumaton kansalaisjärjestö, ja meillä on noin 230 jäsenyhdistystä, joissa yhteensä yli 70 000 henkilöjäsentä (kotitaloutta).

Yhdessä paikallisyhdistystemme kanssa tarjoamme jäsenille tietoa ja neuvontaa sekä autamme jäseniä pitämään kotinsa ja lähiympäristönsä hyvässä kunnossa.

Kannatamme ehdotuksen tavoitteita parantaa ihmisten terveyden suojelun tasoa haitallisilta vaikutuksilta, joita saattaa aiheutua talousveden saastumiselta. Direktiiviin täytäntöönpanossa on huomioitava Suomen kansalliset näkökulmat ja tilanne vedenotossa ja toimeenpantava direktiiviä kustannustehokkaasti. Sääntely ei saa lisätä yksityistalouksien kustannuksia ja hallinnollista taakkaa.

Huomiot esityksen taustasta, tavoitteista ja nykytilan kuvauksesta: jaksot 1–3

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Jaksot 1-2:

Pientaloissa, kuten omakotitaloissa, käytetään sekä keskitetysti tulevaa että omalta tontilta saatavaa talous- ja juomavettä. Yksittäiset kotitaloudet ja toiminnanharjoittajat vastaavat esityksen mukaan itse hankkimansa talousveden laadusta ja veden hankintaan käytettävästä vesilaitteistosta. Esityksestä jäi epäselväksi, miten riskikartoitukset, veden laadun raportoinnit tai omavalvonta koskee yksityistalouden yksityishenkilöitä, jotka ottavat omalta tai hallitsemaltaan tontiltaan talousveden. Asumiskustannuksia ei saa lisätä ylimitoitetuilla sääntelytoimilla tai raportointivelvoitteilla, kuten esimerkiksi raakaveden muuttujien seurannalla, johon kaikkia kiinteistöjen omistajia kannustetaan.

Pidämme verkostovesiasioiden tiedottamisvelvollisuuden lisäämistä vedenkäyttäjille hyvänä asiana. Olemme huomissamme esitetyistä muutoksista terveydensuojeluviranomaisen huolehtimisvelvollisuuden osalta. Erityisesti ikääntyneiden ja erityisryhmiin kuuluvien ihmisten tiedonsaanti tulee turvata kaikissa tilanteissa ja pelkästään verkkopalvelun kautta saatava tieto ei ole riittävä viestintätapa. Kunnan on tarjottava neuvontaa ja tietoa myös esimerkiksi puhelimitse.

Jos kunnan terveydensuojeluviranomaisen velvollisuuksista poistetaan riskikartoitusten hyväksyminen, varmistaminen riskikartoitusten suorittamisesta ja todentamisesta, herää kysymys mikä merkitys riskikartoituksella on ja miten sen avulla voidaan lisätä laadukasta talousvesiprosessia ja veden laatua?

Jakso 3:

Pidämme tärkeänä Terveydensuojelulain 6 §:n säädöstä kunnan tehtävästä edistää ja valvoa terveydensuojelua siten, että asukkaille turvataan terveellinen elinympäristö. Kunnan on tiedotettava terveydensuojelusta ja järjestettävä terveydensuojelua koskevaa ohjausta ja neuvontaa. Esimerkiksi jos epäillään maan- ja pohjaveden altistumista pilaantumiselle, toimiin tulee ryhtyä viipymättä ja mahdollisen sanktion uhalla poistettava uhkatekijät. Asia liittyy myös kohtaan 3.1.3 Ympäristönsuojelulainsäädäntö.

Kohdassa 3.1.5. Maankäyttö- ja rakennuslainsäädännön osalta uutena velvoitteena tulisi kiinteistöjen riskiarviointi. Esityksestä ei käy ilmi selvästi, millä tavalla tämä tulee vaikuttamaan yksityishenkilön rakentamaan tai rakennuttamaan yksityistalouden käyttöön tuleviin omakotitaloihin ja mitä toimia edellyttämään jatkossa. Energiatehokkuuden lisäämiseksi on hyvä, että tuotevalmistajat ottavat huomioon direktiivin täytäntöönpanon näkökulmat, jotta kuluttajat saavat luotettavat ja laadukkaat laitteet myös tällä sektorilla.

Terveydensuojelulaki 20 § Talousveden laadun valvonta ja tiedottaminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Pidämme verkostovesiasioiden tiedottamisvelvollisuuden lisäämistä vedenkäyttäjille hyvänä asiana. Olemme huomissamme esitetyistä muutoksista terveydensuojeluviranomaisen huolehtimisvelvollisuuden osalta. Erityisesti ikääntyneiden ja erityisryhmiin kuuluvien ihmisten tiedonsaanti tulee turvata kaikissa tilanteissa ja pelkästään verkkopalvelun kautta saatava tieto ei ole riittävä viestintätapa. Kunnan on tarjottava neuvontaa ja tietoa myös esimerkiksi puhelimitse.

Jos kunnan terveydensuojeluviranomaisen velvollisuuksista poistetaan riskikartoitusten hyväksyminen, varmistaminen riskikartoitusten suorittamisesta ja todentamisesta, herää kysymys mikä merkitys riskikartoituksella on ja miten sen avulla voidaan lisätä laadukasta talousvesiprosessia ja veden laatua?

Silander Marju
Suomen Omakotiliitto ry